

A „kényszermunka” ára

Munkaszüneti napok – ki kell adni, vagy ki kell fizetni

• A feljelentések száma alapján úgy tűnik, az utóbbi években egyre ritkábbá váltak a munkavállalókkal szembeni visszaélések, azaz egyre kevesebben kényszerülnek arra, hogy hivatalos munkaszüneti napokon dolgozzanak úgy, hogy ezért még pluszpénzt sem kapnak munkaadójuktól. A törvény ilyen esetben szigorú bírságot ír elő. Az év végi munkaszüneti napok közeledtével hasznos megismerni a vonatkozó szabályozásokat.

BÍRÓ BLANKA

Szabadsnapként kell kiadni vagy kétszeres bért kell fizetni a ledolgoztatott munkaszüneti napokért az alkalmazottnak, ezt a munkatörvénykönyv szigorúan szabályozza. Idén decemberben ugyan három hivatalos munkaszüneti nap lesz, de ezek közül csak kettő szabadnap, ugyanis december elseje, Románia nemzeti ünnepe szombatra esik. Ilyen körülmények között az alkalmazottnak az év utolsó hónapjában két munkaszü-

A törvény csak néhány ágazatban engedélyezi a munkaszüneti napokon való dolgoztatást

◀ KORÁBBI FELVÉTEL: THOMAS CÂMPEAN

Tizenkét ünnepnap 2019-ben

Jövő évben tizenkét hivatalos munkaszüneti nap lesz Romániában, ezek közül öt hétfőre esik. Munkaszüneti napok 2019-ben: január 1., 2. (kedd, szerda), január 24., az úgynevezett kis egyesülés (csütörtök), április 19., nagypéntek, április 22., húsvéthétfő, május 1., a munka ünnepe (szerda), június 1., gyereknapi (szombat), június 16., 17., pünkösd, november 30., Szent András napja (szombat), december 1., Románia nemzeti ünnepe (vasárnap), valamint december 25., 26., karácsony első és második napja (szerda, csütörtök).

neti nap jár: karácsony első és második napja – december 25-e keddre, 26-a szerdára esik.

Kinek jár, és kinek nem?

Romániában a hivatalos statisztikák szerint mintegy egymillió munkavállaló kénytelen a munkaszüneti napokon is dolgozni, ez azokban az ágazatokban jellemző, amelyekben nem lehet megszakítani a tevékenységet. A törvény ide sorolja a bányászatot, az energiakitermelést, a közszállítást – legyen az országos vagy helyi, vasúti, közúti, légi vagy hajózási –, a kohászatot, a vegyipart és a közszolgáltatásokat is, így az egészségügyet, közrendészetet.

A munkatörvénykönyv előírásai szerint ezekben az ágazatokban a ledolgozott munkaszüneti napot harminc napon belül szabadnapként kell kiadni, vagy ha erre nincs lehetőség, duplán kell kifizetni.

Kevesebb alkalmazott, nagyobb megbecsülés

Ördög Lajos, a munkaügyi felügyelőség Kovászna megyei vezetője lapunknak hangsúlyozta, a jogszabály úgy fogalmaz, hogy csak alapos indokkal lehet megtagadni a szabadnap kiadását és inkább kifizetni a ledolgozott ünnepnapot. „Értelmezésem szerint ilyen indok valójában nincs, tehát min-

den munkaadónak harminc napon belül ki kell adnia a szabadnapot” – fogalmazott a főfelügyelő. A munkatörvénykönyv ugyanakkor azt is leszögezi: ha a munkaadó kötelezi az alkalmazottat, hogy dolgozzon a munkaszüneti napokon, holott nem az említett ágazatokban fejt ki tevékenységét, 5000–10 000 lej közötti bírsággal sújtható. Hasonlóképpen büntethető a munkaadó, ha ugyan törvényesen dolgoztatja az alkalmazottat a munkaszüneti napon, mert a tevékenységet nem lehet megszakítani, de utólag nem adja ki a szabadnapot vagy nem fizeti ki a pluszjuttatást. Ördög Lajos rámutatott, e tekintetben egyre kevesebb a visszaélés. Míg évekkel korábban

a legtöbb panasz a kifizetetlen túlórák vagy meg nem adott szabadnapok miatt volt, jelenleg ezek száma elenyésző, évi két-három feljelentést iktatnak. A főfelügyelő hangsúlyozta, az égető munkaerőhiány miatt az alkalmazók már nem engedhetik meg maguknak a visszaéléseket, jellemzően tiszteletben tartják a munkavállalóik jogait.

TUDAKOZÓ

Tisztelt szerkesztőség!

A minimálbér és a fizetés után fizetendő adók körül annyi változás történt az utóbbi időben, hogy talán megérne egy cikket. Az állásajánlatokban sokszor a bruttó fizetést adják meg, de jó volna tudni, hogy az mennyit jelent nettóban.

Tisztelettel, egy fiatal álláskereső

Több pontban is változott a munkatörvénykönyv

November 14-én lépett életbe a 2018/96-os sürgősségi kormányrendelet, amely egyebek közt a munkatörvénykönyvet is módosította. A módosítás révén ezentúl a felsőfokú végzettséggel, illetve bizonyos szakmai tapasztalattal rendelkezőknek nagyobb összegű minimálbér jár.

Évekkel ezelőtt az országos kollektív munkaszerződés a felsőfokú végzettségűeknek nagyobb minimálbért biztosított, ahhoz viszonyítva bizonyos fizetési szorzók segítségével lehetett kiszámítani a szakképzetlen, szakképzett, illetve különböző szintű végzettséggel rendelkező alkalmazottak minimális fizetését.

A módosítás értelmében bruttó 2080 lej (nettó 1263 lej) lesz az országos minimálbér (december 1-jei bevezetése az intézkedés szakszervezetek általi véleményezésének hiánya miatt valószínűleg január 1-jére csúszik – szerk. megj.). A felsőfokú végzettséggel vagy legkevesebb tizenöt év hivatalos munkavisztonnal rendelkező alkalmazottak esetében a minimálbér összege bruttó 2350 lej (nettó 1414 lej) lesz. A tizenöt éves munkavisztonnak összességében kell meglennie, nem feltétlenül egy munkahelyen, sőt beleszámít a munkanélküli-időszak, valamint a gyerekevelési szabadság ideje is.

Továbbá az Alkotmánybíróság korábbi döntése alapján a nőknek joguk van a férfiakhoz hasonlóan hatvanöt éves korukig dolgozni. Ilyen esetben írásban kell kérvényezni a munkaadónál, hogy hosszabbítsa meg a munkaszerződést, ennek hiányában ugyanis az jogszerűen megszűnik a nyugdíjkorhatár elérésének időpontjában.

Ugyanaz a rendelet szabályozza a munkaerő-elhelyező és szakképző ügynökségek nyilvántartásában álló, elemi végzettséggel rendelkező személyek munkahelyen történő inasképzését is (általános ismeretek és alapképzés). Ezen intézkedés célja az országos szintű munkaerőhiány csökkentése, ugyanakkor a szakmai ismeretek bővítése, ezáltal növelve az esélyeket a munkakör betöltésére. Az említett képzésekre elemi végzettséggel rendelkezők is

jelentkezhetnek. Az inasszerződés időtartama a kitűzött szakmai szint függvényében változik:

- 6 hónap, amennyiben az 1. szint elérése a cél;
- 12 hónap a 2. szint eléréséhez;
- 24 hónap a 3. szinthez;
- 36 hónap a 4. szint eléréséhez.

Ezeknek a képességszinteknek a meghatározása a 2013/918-as országos szakképesítési határozat 1. számú mellékletében található.

BÁLINT MÁRIA

TANÁCSADÓ, LAKOSSÁGI TANÁCSADÓ IRODA, SZÉKELYUDVARHELY, KOSSUTH LAJOS U. 42. SZÁM; TEL./FAX: 0266-217150; E-MAIL: BCC.ODORHEI@YAHOO.COM. ÜGYFÉLFOGADÁSMUNKANAPOKON 8-14 ÓRA KÖZÖTT. ALAPELVEINK: INGYENESSÉG, PÁRTATLANSÁG, FÜGGETLENSÉG, TITOKTARTÁS. A LAKOSSÁGI TANÁCSADÓ IRODÁT A CIVITAS ALAPÍTVÁNY MŰKÖDTETI, AMIHEZ HOZZÁJÁRUL SZÉKELYUDVARHELYPOLGÁRMESTERI HIVATALA IS.

Rovatunkban közhasznú témákban adunk szakértői választ olvasóink kérdésére. Egyéni, személyes problémákra nem áll módunkban megoldást keresni. Kérdéseiket a latoter@szekelyhon.ro e-mail-címre várjuk.